

## สารบัญ

|                                                                                                     | หน้า |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| บทคัดย่อ .....                                                                                      | (1)  |
| กิตติกรรมประกาศ.....                                                                                | (7)  |
| บทที่                                                                                               |      |
| 1. บทนำ .....                                                                                       | 1    |
| 1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....                                                              | 1    |
| 2. วัตถุประสงค์และขอบเขตของการศึกษา .....                                                           | 8    |
| 3. ขอบเขตของการศึกษา .....                                                                          | 9    |
| 4. วิธีการดำเนินการศึกษา .....                                                                      | 10   |
| 5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....                                                                   | 10   |
| 2. ลักษณะทั่วไปและบทบาทของนายหน้าประกันภัย .....                                                    | 11   |
| 1. ลักษณะทั่วไปของนายหน้าประกันภัย .....                                                            | 11   |
| 1.1 ความหมายของนายหน้าประกันภัยเปรียบเทียบกับความหมาย<br>นายหน้าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ..... | 11   |
| 1.2 ประเภทของนายหน้าประกันภัย.....                                                                  | 20   |
| 1.3 ลักษณะการทำงานของนายหน้าประกันภัย .....                                                         | 22   |
| 2. ความสัมพันธ์ของนายหน้าประกันภัยกับคู่สัญญาประกันภัย .....                                        | 23   |
| 2.1 สิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบของนายหน้าประกันภัยต่อ<br>ผู้เอาประกันภัย .....                      | 25   |
| 2.2 สิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบของนายหน้าประกันภัยต่อ<br>ผู้รับประกันภัย.....                       | 32   |
| 2.3 การสิ้นสุดการเป็นนายหน้าประกันภัย.....                                                          | 35   |

|                                                          |    |
|----------------------------------------------------------|----|
| 3. มาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลนายหน้าประกันภัยทั่วไป  |    |
| และนายหน้าประกันภัยประเภทธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศ ..... | 36 |
| 1. ประเทศอังกฤษ .....                                    | 36 |
| 1.1 มาตรการกำกับดูแลนายหน้าประกันภัยทั่วไป .....         | 37 |
| 1.1.1 การกำกับดูแลนายหน้าประกันภัยตามพระราชบัญญัติ       |    |
| นายหน้าประกันภัย(จดทะเบียน)ค.ศ.1977                      |    |
| (Insurance Brokers (Registration) Act 1977 .....         | 38 |
| 1.1.2 การกำกับดูแลนายหน้าประกันภัยตามพระราชบัญญัติ       |    |
| ว่าด้วยตลาดการเงินและบริการทางการเงิน ค.ศ.2000           |    |
| (Financial Services and Markets Act 2000                 |    |
| หรือ FSMA 2000) .....                                    | 43 |
| (1) การกำกับดูแลในด้านใบอนุญาต                           |    |
| นายหน้าประกันภัย .....                                   | 44 |
| (2) การกำกับดูแลด้านการดำเนินการ                         |    |
| ของนายหน้าประกันภัย .....                                | 48 |
| (3) การกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่                        |    |
| ของนายหน้าประกันภัย .....                                | 49 |
| (4) การกำกับดูแลในการบรรเทาความเสียหายที่                |    |
| เกิดจากการกระทำผิดของนายหน้าประกันภัย...                 | 51 |
| (5) บทกำหนดโทษในการกระทำผิดต่าง ๆ                        |    |
| ของนายหน้าประกันภัย .....                                | 54 |
| 1.2 มาตรการกำกับดูแลนายหน้าประกันภัยประเภท               |    |
| ธนาคารพาณิชย์ .....                                      | 59 |
| 1.2.1 การกำกับดูแลในเรื่องใบอนุญาตนายหน้าประกันภัย       |    |
| ประเภทธนาคารพาณิชย์ .....                                | 60 |
| 1.2.2 การกำกับดูแลการดำเนินการธุรกิจของนายหน้าประกันภัย  |    |
| ประเภทธนาคารพาณิชย์ .....                                | 61 |

|                                                                                                                    |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1.2.3 การกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายหน้าประกันภัย<br>ประเภทธนาคารพาณิชย์ .....                                | 61 |
| 2. ประเทศสหรัฐอเมริกา.....                                                                                         | 62 |
| 2.1 มาตรการกำกับดูแลนายหน้าประกันภัยทั่วไป.....                                                                    | 62 |
| 2.1.1 องค์การที่กำกับดูแลนายหน้าประกันภัย.....                                                                     | 63 |
| 2.1.2 การกำกับดูแลในด้านใบอนุญาตนายหน้าประกันภัย.....                                                              | 66 |
| 2.1.3 การกำกับดูแลด้านการดำเนินการของ<br>นายหน้าประกันภัย.....                                                     | 68 |
| 2.1.4 การกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของ<br>นายหน้าประกันภัย.....                                                    | 70 |
| 2.1.5 ความรับผิดชอบของนายหน้าประกันภัย .....                                                                       | 72 |
| 2.2 มาตรการกำกับดูแลนายหน้าประกันภัยประเภท<br>ธนาคารพาณิชย์ .....                                                  | 76 |
| 2.2.1 การกำกับดูแลในเรื่องใบอนุญาตนายหน้าประกันภัย<br>ประเภทธนาคารพาณิชย์ .....                                    | 78 |
| 2.2.2 การกำกับดูแลการดำเนินการธุรกิจของนายหน้าประกันภัย<br>ประเภทธนาคารพาณิชย์ .....                               | 78 |
| 2.2.3 การกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายหน้าประกันภัย<br>ประเภทธนาคารพาณิชย์ .....                                | 78 |
| 4. มาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลนายหน้าประกันภัยทั่วไปและ<br>นายหน้าประกันภัยประเภทธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ..... | 81 |
| 1. มาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลนายหน้าประกันภัย<br>ในประเทศไทย.....                                              | 81 |
| 1.1 มาตรการกำกับดูแลนายหน้าประกันภัยทั่วไป.....                                                                    | 82 |
| 1.1.1 องค์การกำกับดูแลนายหน้าประกันภัย .....                                                                       | 83 |
| 1.1.2 การกำกับดูแลในด้านใบอนุญาตนายหน้าประกันภัย ....                                                              | 84 |

|                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|
| 1.1.3 การกำกับดูแลด้านการดำเนินการของ                         |     |
| นายหน้าประกันภัย .....                                        | 87  |
| 1.1.4 การกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของ                        |     |
| นายหน้าประกันภัย .....                                        | 89  |
| 1.1.5 บทกำหนดโทษในการกระทำผิดต่างๆของนายหน้า                  |     |
| ของนายหน้าประกันภัย.....                                      | 90  |
| 1.2 มาตรการกำกับดูแลนายหน้าประกันภัยประเภท                    |     |
| ธนาคารพาณิชย์ .....                                           | 93  |
| 1.2.1 การกำกับดูแลในเรื่องใบอนุญาตนายหน้าประกันภัย            |     |
| ประเภทธนาคารพาณิชย์.....                                      | 93  |
| 1.2.2 การกำกับดูแลการดำเนินการธุรกิจของนายหน้าประกันภัย       |     |
| ประเภทธนาคารพาณิชย์.....                                      | 97  |
| 1.2.3 การกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายหน้าประกันภัย        |     |
| ประเภทธนาคารพาณิชย์ .....                                     | 99  |
| 2. ปัญหาจากการดำเนินการของนายหน้าประกันภัย:                   |     |
| กรณีนายหน้าประกันภัยประเภทธนาคารพาณิชย์ .....                 | 101 |
| 2.1 ปัญหาจากการบังคับใช้กฎหมาย.....                           | 102 |
| 2.2 ปัญหากฎหมายกำกับดูแลไม่ชัดเจน.....                        | 110 |
| 2.3 ปัญหากฎหมายกำกับดูแลไม่มีความเสมอภาคระหว่าง               |     |
| นายหน้าประกันภัยประเภทนิติบุคคลกับนายหน้าประกันภัย            |     |
| ประเภทธนาคารพาณิชย์ .....                                     | 116 |
| 2.4 ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนายหน้าประกันภัยที่ส่งผลกระทบต่อ |     |
| ผู้เอาประกันภัย .....                                         | 121 |
| 5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ .....                                  | 137 |
| 1. บทสรุป.....                                                | 137 |
| 2. ข้อเสนอแนะ.....                                            | 140 |

|                      |     |
|----------------------|-----|
| บรรณานุกรม.....      | 146 |
| ประวัติการศึกษา..... | 154 |